

Bruxelles, den 12.9.2018
C(2018) 5949 final

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 12.9.2018

**om valgsamarbejdsnetværk, gennemsigtighed online, beskyttelse mod
cybersikkerhedshændelser og bekæmpelse af desinformationskampagner i forbindelse
med valg til Europa-Parlamentet**

*Et bidrag fra Europa-Kommissionen til mødet mellem lederne i Salzburg
den 19.-20. september 2018*

DA

DA

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 12.9.2018

om valgsamarbejdsnetværk, gennemsigtighed online, beskyttelse mod cybersikkerhedshændelser og bekæmpelse af desinformationskampagner i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet

Et bidrag fra Europa-Kommissionen til mødet mellem lederne i Salzburg den 19.-20. september 2018

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal.
- (2) I traktaterne anerkendes den afgørende rolle, som Unionens borgere spiller i Unionens demokratiske liv. I artikel 10 i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Unionens funktionsmåde bygger på det repræsentative demokrati, at enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv, og at borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet. Det hedder endvidere, at politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke Unionens borgeres vilje.
- (3) I artikel 14 i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere. Europa-Parlamentets medlemmer vælges ved direkte almindelige, frie og hemmelige valg for en mandatperiode på fem år. I artikel 22 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde hedder det, at enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet og kommunalvalg i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne medlemsstat.
- (4) Proceduren for afholdelse af valg til Europa-Parlamentet reguleres i hver medlemsstat af dennes nationale bestemmelser. Politiske partier spiller en afgørende rolle i et repræsentativt demokrati, idet de skaber en direkte forbindelse mellem borgerne og det politiske system. Nationale og regionale politiske partier opstiller kandidater og tilrettelægger valgkampagner. De nationale myndigheder står for overvågningen af valgene på nationalt niveau. De europæiske politiske partier tilrettelægger supplerende kampagner på europæisk plan, herunder for spidskandidaterne til posten som formand for Europa-Kommissionen.

- (5) Større gennemsigtighed i valghandlinger bidrager til at engagere borgerne mere i den demokratiske proces i Unionen og lette deres forståelse af europæisk politik.
- (6) Akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom¹ er for nylig ændret² med henblik på at øge gennemsigtigheden i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet.
- (7) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014³ øger de europæiske politiske partiers og de europæiske politiske fondes synlighed, status, effektivitet, gennemsigtighed og ansvarlighed, bl.a. ved at kræve, at disse politiske partier og fonde respekterer de værdier, som Unionen bygger på, navnlig demokrati, grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet, både i deres programmer og i deres aktiviteter. Ved forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 stilles der krav om gennemsigtighed i forholdet mellem de politiske partier på nationalt og europæisk plan. Ved forordningen etableres desuden en uafhængig myndighed for europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde med det formål at registrere og kontrollere europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde og om nødvendigt at pålægge disse sanktioner, bl.a. i tilfælde, hvor sådanne enheder ikke respekterer de værdier, som Unionen bygger på.
- (8) For at opnå en endnu mere effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet i 2019 bør der fremsættes yderligere henstillinger foruden dem, der er fastsat i Kommissionens henstilling 2013/142/EU⁴ og (EU) 2018/234, samt i Kommissionens meddelelse COM(2015) 206 final⁵ og COM(2018) 95 final⁶ samt Kommissionens rapport 2017/30⁷ ⁸. Kommissionen opfordrede i sin henstilling 2013/142/EU medlemsstaterne til at tilskynde til og fremme tilvejebringelsen af oplysninger til vælgerne om de nationale partiers tilknytning til de europæiske politiske partier. Den opfordrede også til, at de nationale politiske partier forud for valget offentligt informerer om deres tilknytning til europæiske politiske partier. Efter valgene til

¹ Afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, vedrørende akten om almindelige valg af repræsentant i forsamlingen (EFT L 278 af 8.10.1976, s. 1).

² Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2018/994 af 13. juli 2018 om ændring af akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom af 20. september 1976 (EUT L 178 af 16.7.2018, s. 1). I henhold til dennes artikel 2 skal afgørelse (EU, Euratom) 2018/994 godkendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige krav og vil træde i kraft den første dag efter, at den sidste notifikation om godkendelse modtages.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 af 22. oktober 2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 1).

⁴ Kommissionens henstilling 2013/142/EU af 12. marts 2013 om en mere demokratisk og effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet (EUT L 79 af 21.3.2013, s. 29).

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Rapport om valget til Europa-Parlamentet i 2014 (COM(2015) 206 final).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet: Et Europa, der skaber resultater: Institutionelle muligheder for at gøre Den Europæiske Unions arbejde mere effektivt (COM(2018) 95 final).

⁷ Kommissionens henstilling (EU) 2018/234 af 14. februar 2018 om en mere synlig europæisk dimension og en mere effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet i 2019 (EUT L 45 af 17.2.2018, s. 40).

⁸ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Styrkelse af borgernes rettigheder i en Union med demokratiske forandringer – 2017-rapport om unionsborgerskab" (COM(2017) 30 final/2).

Europa-Parlamentet i 2014 påtog Kommissionen sig i sin meddelelse COM(2015) 206 final at identificere muligheder for en yderligere styrkelse af den europæiske dimension og den demokratiske legitimitet af EU's beslutningsproces og yderligere at undersøge og tage fat på årsagerne til den vedvarende lave valgdeltagelse i nogle medlemsstater. I rapporten om unionsborgerskab af 2017 forpligtede Kommissionen sig til med henblik på valget til Europa-Parlamentet i 2019 at fremme bedste praksis, der hjælper borgerne med at stemme og stille op ved disse valg, for at understøtte valgdeltagelsen og en bred demokratisk deltagelse. Kommissionen opfordrede i sin meddelelse COM(2018) 95 final til større gennemsigtighed, hvad angår forbindelserne mellem nationale og europæiske politiske partier, og til, at partierne indleder deres kampanjer tidligere, end det hidtil har været tilfældet. Kommissionen opfordrede i henstilling (EU) 2018/234 de kompetente nationale myndigheder til at træde sammen i foråret 2018 for, med Kommissionens støtte, at udveksle bedste praksis og konkrete foranstaltninger til at støtte den demokratiske deltagelse og en høj valgdeltagelse ved valg til Europa-Parlamentet. De kompetente nationale myndigheder blev desuden yderligere tilskyndet til ud fra medlemsstaternes erfaringer at udpege bedste praksis med henblik på identifikation, afbødning og styring af risici fra cyberhændelser og desinformation i forbindelse med valgprocessen.

- (9) Onlinekommunikation har mindsket hindringerne og omkostningerne ved samspillet med Unionens borgere i forbindelse med valg. Samtidig har den øget mulighederne for at påvirke borgerne målrettet, ofte på en uigennemsigtig måde, gennem politisk reklame og kommunikation, og for at behandle borgeres personoplysninger ulovligt i valgsammenhæng.
- (10) I 2019 afholdes det første valg til Europa-Parlamentet i det ændrede sikkerhedsmiljø. Medlemsstater, der anvender papirstemmesedler ved afstemningen, benytter også elektroniske løsninger, f.eks. til forvaltning af valglisten, forberedelse af valgsteder, registrering af vælgere og kandidater, stemmeoptælling eller meddelelse af resultaterne. Cyberhændelser, herunder cyberangreb rettet mod valgprocesser, valgkampanjer, politiske partiers infrastruktur, kandidater eller offentlige myndigheders systemer, har potentiale til at undergrave valgprocessens integritet og retfærdighed og svække den tillid, som borgernes har til folkevalgte repræsentanter, og som afhænger af frie valg.
- (11) Det er af central betydning at bekæmpe desinformationskampanjer og ikke give fri bane for cyberhændelser, der kan undergrave den demokratiske proces i Unionen og de værdier, som Unionen bygger på.
- (12) Valgkampperioder har vist sig at være særligt strategiske og følsomme over for onlineomgåelse af traditionelle ("offline") garantier såsom gældende regler for politisk kommunikation i løbet af valgkampperioder, gennemsigtighed af og begrænsninger for valgkostninger, stilleperioder og ligebehandling af kandidater samt forebyggelse af cyberbaserede angreb.
- (13) Behovet for yderligere at forbedre gennemsigtigheden af betalt politisk onlinereklame og -kommunikation rettet til Unionens borgere forud for valg til Europa-Parlamentet er særligt fremtrædende i lyset af de seneste begivenheder, hvor Unionens borgere blev søgt påvirket online med politisk reklame og kommunikation, der ikke var åben om sin oprindelse og sit formål, eller gav udtryk for at være noget andet, f.eks. nyheder, debatindlæg eller opslag på de sociale medier. For yderligere at forbedre gennemsigtigheden af valg til Europa-Parlamentet og samtidig øge ansvarligheden hos de politiske partier, der deltager i valgprocessen i Unionen, og vælgeres tillid til

denne proces, bør Unionens borgere sættes bedre i stand til at genkende betalt politisk reklame og kommunikation.

- (14) Kommissionen opfordrede i sin meddelelse af 26. april 2018⁹ om desinformation på internettet til, at der udarbejdes en ambitiøs adfærdskodeks, som bør forpligte onlineplatforme og reklameindustrien til at sørge for gennemsigtighed og begrænse mulighederne for at målrette politisk reklame. I den forbindelse har Kommissionen sammenkaldt et multiinteressentforum, der er i færd med at udarbejde en adfærdskodeks, som vil omfatte konkrete forpligtelser for onlineplatforme og reklamebranchen. I meddelelsen af april 2018 opfordres der ligeledes til et mere ansvarligt økosystem online for at øge tilliden til identificerbare informationsleverandører og tilskynde til en mere ansvarlig adfærd online.
- (15) Europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer, der på vegne af eller i samarbejde med politiske partier deltager i politiske kampagner med henblik på valg til Europa-Parlamentet, bør tilskyndes til at påtage sig at øge gennemsigtigheden yderligere. De kompetente myndigheder, europæiske og nationale politiske partier, fonde, kampagneorganisationer samt onlineplatforme og reklamebranchen bør træffe supplerende foranstaltninger, der styrker gennemsigtigheden og beskyttelsen af borgernes demokratiske rettigheder.
- (16) Medlemsstaterne bør under fuld iagttagelse af respekten for ytringsfriheden tilskynde til en sådan gennemsigtighed, navnlig ved at fremme aktiv formidling af, hvem der står bag betalt politisk reklame og kommunikation online i forbindelse med valgkampagner. Gennemsigtigheden bør styrkes, for så vidt angår kampagnefinansieringskilder og -beløb til onlineaktiviteter i forbindelse med de kommende valg til Europa-Parlamentet, herunder, hvis det er relevant, med regler om gennemsigtighed.
- (17) De europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer bør også klart angive, hvor meddelelserne i deres betalte politiske reklame og kommunikation stammer fra. Dette bør gøres på en sådan måde, at oplysningerne om meddelelsens oprindelse er lette at forstå for borgerne og ikke let kan fjernes. En sådan gennemsigtighed bør sikres for betalt reklame, der udtaler sig for eller imod kandidater, samt for betalt kommunikation online om et specifikt emne under valgkampen til Europa-Parlamentet. Medlemsstaterne kan lade sig inspirere af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU¹⁰, hvori der er fastsat krav til audiovisuel kommerciel kommunikations genkendelighed, og skjult audiovisuel kommerciel kommunikation forbydes, og tillige af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF¹¹, som forbyder skjult betalt reklame med sigte på at promovere varer og tjenesteydelser i redaktionelt indhold.

⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – "Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang" (COM(2018) 236 final).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22).

- (18) De kompetente myndigheder bør nøje overvåge ulovlig adfærd, som bygger på brug af onlineteknologier og potentielt påvirker integriteten af valgprocessen i Unionen. Myndigheder med kompetence i valgs spørgsmål bør i overensstemmelse med medlemsstatens retsorden styrke deres samarbejde med myndigheder med ansvar for at overvåge og håndhæve regler for onlineaktiviteter, herunder databeskyttelsesmyndigheder og myndigheder med ansvar for cybersikkerhed samt retshåndhævende myndigheder. Etableringen af sådanne nationale valgsamarbejdsnetværk forventes at bidrage til hurtigt at afsløre potentielle trusler mod valg til Europa-Parlamentet og hurtigt håndhæve eksisterende regler, herunder sanktioner i den relevante valgsammenhæng, f.eks. eventuelle finansielle sanktioner såsom tilbagebetaling af det offentlige tilskud eller strafferetlige sanktioner efter en strafferetlig efterforskning. De nationale valgsamarbejdsnetværk bør udpege kontaktpunkter med henblik på at deltage i et europæisk samarbejdsnetværk for valg til Europa-Parlamentet. Det europæiske valgsamarbejdsnetværk advarer om trusler, udveksler bedste praksis mellem nationale netværk, drøfter fælles løsninger på afdækkede udfordringer og tilskynder de nationale netværk til fælles projekter og øvelser.
- (19) De nationale valgsamarbejdsnetværk bør også udgøre en platform, som advarer mod potentielle trusler, udveksler oplysninger og bedste praksis og samarbejder om at anvende valgreglerne i onlineverdenen og i forbindelse med håndhævelsesforanstaltninger.
- (20) Medlemsstaterne bør støtte disse netværk og sikre, at de råder over de nødvendige midler til at muliggøre en hurtig og sikker udveksling af oplysninger.
- (21) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014¹² etableres et lovgivningsmiljø, således at der åbnes mulighed for sikker og ubesværet elektronisk interaktion mellem virksomheder, borgerne og offentlige myndigheder.
- (22) I artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679¹³ garanteres beskyttelsen af fysiske personer i forbindelse med behandling af deres personoplysninger, bl.a. når deres personoplysninger behandles i forbindelse med valg. Ved forordning (EU) 2016/679 fastsættes de gældende betingelser for behandling af personoplysninger, herunder lovlighed, rimelighed, gennemsigtighed og datasikkerhed. Den angiver også rettigheder for enkeltpersoner, f.eks. retten til indsigt, berigtigelse og sletning. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF¹⁴ omfatter uanmodede henvendelser med henblik på direkte markedsføring, herunder politiske meddelelser fra politiske partier og andre aktører, der er involveret i valgprocessen. Direktivet sikrer ligeledes fortroligheden af og beskytter oplysninger, som er lagret i en brugers terminaludstyr

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

såsom en smartphone eller en computer. Forordning (EU) 2016/679 indeholder bestemmelser om udnævnelse af uafhængige databeskyttelsesmyndigheder med ansvar for at overvåge og håndhæve overholdelsen af disse bestemmelser.

- (23) Politiske partier eller politiske fonde, der drager fordel af overtrædelser af reglerne om databeskyttelse med henblik på bevidst at påvirke udfaldet af valg til Europa-Parlamentet, bør kunne pålægges sanktioner. Medlemsstaterne bør tilskyndes til at indføre sådanne sanktionsmuligheder på nationalt niveau.
- (24) På EU-niveau foreslår Kommissionen at ændre forordning (EU) nr. 1141/2014 med henblik på at indføre sådanne sanktionsmuligheder over for europæiske politiske partier og fonde.
- (25) Valgprocesser er sårbare over for hybride trusler, herunder via cyberbaserede angreb og onlineomgåelse af traditionelle garantier, som støttes af tredjelande. Med den fælles meddelelse om øget modstandsdygtighed og forbedrede kapaciteter til håndtering af hybride trusler¹⁵ af 13. juni 2018 udpegede Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Kommissionen områder, hvor indsatsen bør forstærkes for yderligere at uddybe og styrke EU's vitale bidrag til at imødegå hybride trusler, herunder vedrørende kapaciteten til at afsløre hybride trusler, strategisk kommunikation samt modstandsdygtighed og afskrækkelse i cybersikkerhedssektoren. Det Europæiske Råd har anmodet om en handlingsplan til imødegåelse af desinformation, og den forberedes med henblik på forelæggelse i december 2018.
- (26) Erfaringsudveksling på tværs af medlemsstaterne om cyberhændelser er af afgørende betydning. Sådanne hændelser i forskellige medlemsstater har ofte fællestræk. I den fælles meddelelse af september 2017 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Europa-Kommissionen om cybersikkerhed¹⁶ anerkendes behovet for en samlet reaktion med henblik på at opbygge en solid cybersikkerhed i Unionen baseret på modstandsdygtighed, afskrækkelse og forsvar.
- (27) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/40/EU harmoniseres definitionerne af strafbare handlinger og minimumsniveau for de maksimale sanktioner i relation til angreb på informationssystemer. Angreb på informationssystemer, som påvirker kritiske infrastrukturers informationssystemer, anerkendes som en specifik skærpene omstændighed. Hvis angreb på informationssystemer er målrettet valgprocesser, bør det overvejes at foretage en strafferetlig efterforskning, som kan munde ud i en strafferetlig forfølgelse af fysiske eller juridiske personer og passende sanktioner.
- (28) Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 fastsættes foranstaltninger med henblik på at opnå et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer, og det indeholder bestemmelser om udpegelse af de kompetente myndigheder, der skal overvåge anvendelsen heraf. Ved direktivet blev der oprettet et netværk af enheder, der håndterer IT-sikkerhedshændelser ("CSIRT-netværk"), for at fremme et hurtigt og effektivt operationelt samarbejde. Dette netværk bør benyttes til at udveksle operationelle oplysninger om IT-sikkerhedshændelser. For at støtte og lette det strategiske samarbejde og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne blev

¹⁵ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet, Øget modstandsdygtighed og bedre kapacitet til at imødegå hybride trusler (JOIN(2018) 16 final).

¹⁶ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet, Modstandsdygtighed, afskrækkelse og forsvar: opbygning af en stærk cybersikkerhed for EU (JOIN(2017) 450 final).

en samarbejdsgruppe bestående af repræsentanter for medlemsstaterne samt Kommissionen og ENISA ligeledes nedsat ved direktivet. Med valget i 2019 til Europa-Parlamentet for øje opfordrede Europa-Parlamentet gruppen til at indføre cybersikkerhed ved valget i 2019. Til dette formål har samarbejdsgruppen, der er nedsat i henhold til direktiv (EU) 2016/1148, udarbejdet og vedtaget et kompendium om cybersikkerhed i forbindelse med valgteknologi. Kompendiet rummer praktisk vejledning for cybersikkerhedsmyndigheder og organer med ansvar for gennemførelse af valg.

- (29) Deltagelse i Unionens demokratiske liv er et anliggende af fælles interesse. Selv om denne henstilling fokuserer på valg til Europa-Parlamentet, opfordres medlemsstaterne til at anvende principperne i denne henstilling i forbindelse med andre valg og folkeafstemninger, som de tilrettelægger på nationalt plan —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Valgsamarbejdsnetværk

- (1) Hver medlemsstat bør oprette et nationalt valgnetværk, som omfatter nationale myndigheder med kompetence i valgspørgsmål og myndigheder med ansvar for at overvåge og håndhæve regler for onlineaktiviteter, der er relevante for valg, navnlig:
- de myndigheder, som er omhandlet i akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet
 - de myndigheder, der har kompetence i tilrettelæggelsen af valg til Europa-Parlamentet
 - de tilsynsmyndigheder, der er oprettet i henhold til artikel 51 i forordning (EU) 2016/679
 - de regeludstedende myndigheder og/eller organer, der er udpeget i henhold til direktiv 2010/13/EU
 - de kompetente myndigheder, der er udpeget i henhold til direktiv (EU) 2016/1148.
- (2) For at støtte hver national myndighed inden for dennes respektive opgaver bør de netværk, der er omhandlet i punkt 1), lette en hurtig og sikker udveksling af oplysninger om forhold, der kan påvirke valg til Europa-Parlamentet, bl.a. ved i fællesskab at udpege trusler og mangler, udveksle resultater og ekspertise og samarbejde om anvendelsen og håndhævelsen af de relevante regler i onlinemiljøet.
- (3) De netværk, der er omhandlet i punkt 1), bør i relevante tilfælde og i henhold til national ret konsultere og samarbejde med de relevante nationale retshåndhævende myndigheder. Hvis det er relevant, kan Europol lette samarbejdet mellem de nationale retshåndhævende myndigheder på EU-plan.
- (4) Medlemsstaterne bør yde den nødvendige støtte til de netværk, der er omhandlet i punkt 1), og sikre, at de råder over de nødvendige midler til at udveksle oplysninger hurtigt og sikkert.
- (5) For at lette udvekslingen af ekspertise og bedste praksis mellem medlemsstaterne, herunder om trusler, mangler og håndhævelse, bør hver medlemsstat udpege et enkelt kontaktpunkt med henblik på gennemførelsen af denne henstilling. Kontaktoplysninger for kontaktpunktet bør meddeles til de øvrige medlemsstater og Kommissionen. Medlemsstaterne opfordres til, med støtte fra Kommissionen, at

mødes i et europæisk netværk til koordinering af valg til Europa-Parlamentet snarest muligt for derigennem at kunne forberede sig bedst muligt på at beskytte valget i 2019.

- (6) De tilsynsmyndigheder, der er nedsat ved artikel 51 i forordning (EU) 2016/679, bør i overensstemmelse med deres pligter efter EU-lovgivningen og national lovgivning tilskyndes til omgående og proaktivt at oplyse Myndigheden for Europæiske Politiske Partier¹⁷ og Europæiske Politiske Fonde om enhver afgørelse, der fastslår, at en fysisk eller juridisk person har overtrådt de gældende regler om beskyttelse af personoplysninger, hvis det følger af denne afgørelse, eller der er rimelig grund til at antage, at overtrædelsen er knyttet til et europæisk politisk parti eller en europæisk politisk fonds politiske aktiviteter med henblik på at påvirke valg til Europa-Parlamentet.

Gennemsigtighed af politisk reklame forud for valg til Europa-Parlamentet

- (7) Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med deres gældende regler fremme og lette gennemsigtigheden af betalt politisk reklame og kommunikation online. Medlemsstaterne bør fremme aktiv formidling til Unionens borgere af oplysninger om, hvilke politiske partier, politiske kampagner eller politiske støttegrupper der står bag betalt politisk reklame og kommunikation online. Medlemsstaterne bør også fremme formidlingen af oplysninger om kampagneudgifter til onlineaktiviteter, herunder betalt politisk reklame og kommunikation online, samt oplysninger om eventuelle målretningskriterier, der anvendes til at formidle reklame og kommunikation af den art. Hvis denne gennemsigtighed ikke er sikret, bør medlemsstaterne pålægge sanktioner i forbindelse med valget.
- (8) De europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer bør sørge for, at Unionens borgere let kan genkende betalt politisk reklame og kommunikation online og det parti, den fond eller den organisation, der står bag.
- (9) De europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer bør på deres websteder offentliggøre oplysninger om kampagneudgifter til onlineaktiviteter, herunder betalt politisk reklame og kommunikation online, samt oplysninger om eventuelle målretningskriterier, der anvendes til at formidle reklame og kommunikation af den art.
- (10) De europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer bør på deres websteder vise deres betalte politiske reklame og kommunikation online eller angive links hertil.

Passende sanktioner for overtrædelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet.

- (11) Medlemsstaterne bør anvende passende sanktioner over for politiske partier og fonde på nationalt og regionalt plan i tilfælde af, at de overtræder reglerne om beskyttelse af personoplysninger, der anvendes til bevidst at påvirke eller forsøge at påvirke valg til Europa-Parlamentet.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 af 22. oktober 2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 1).

Cybersikkerhed i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet.

- (12) Medlemsstaterne bør træffe egnede og forholdsmæssigt afpassede tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at styre risiciene i forhold til sikkerheden for net- og informationssystemer, som anvendes til tilrettelæggelse af valg til Europa-Parlamentet.
- (13) Under hensyntagen til de særlige karakteristika ved valg til Europa-Parlamentet bør medlemsstaterne anvende det kompendium, der er udarbejdet af samarbejdsgruppen, som er nedsat ved direktiv (EU) 2016/1148, i valgprocessens forskellige faser.
- (14) Ved tilrettelæggelsen af valg til Europa-Parlamentet bør medlemsstaterne indføre specifikke tekniske foranstaltninger for at sikre disponibiliteten, autenticiteten, fortroligheden og integriteten af valgrelaterede tjenester, som afhænger af net- og informationssystemer. For at sikre en smidig afvikling af alle valgets faser bør medlemsstaterne på passende vis beskytte de net og systemer, der anvendes til registrering af vælgere og kandidater, indsamling, behandling og optælling af stemmer samt offentliggørelse og meddelelse af valgresultater til den brede offentlighed.
- (15) De europæiske og nationale politiske partier, fonde og kampagneorganisationer bør gennemføre særlige og egnede foranstaltninger for at forebygge cyberhændelser og beskytte sig mod cyberangreb.
- (16) Medlemsstaterne bør foretage en omfattende vurdering af risici i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet med henblik på at afdække potentielle cyberhændelser, som kunne påvirke valgprocessens integritet. Medlemsstaterne bør indføre de fornødne procedurer til at forebygge, afsløre, styre og reagere på cyberangreb med henblik på at minimere virkningerne heraf og sikre en hurtig udveksling af oplysninger på alle relevante niveauer – tekniske, operationelle og politiske. Medlemsstaterne bør til dette formål sikre, at de nationale myndigheder med kompetence i valgspørgsmål har tilstrækkelige ressourcer, herunder teknisk udstyr og uddannet personale med henblik på at håndtere sådanne hændelser, og i tråd med punkt 1) arbejder tæt sammen med nationale myndigheder med kompetence i sikkerheden i net- og informationssystemer, som er udpeget i henhold til artikel 8 i direktiv (EU) 2016/1148.
- (17) Hvis en cyberhændelse, som involverer angreb på informationssystemer, er rettet mod valgprocessen, bør medlemsstaterne overveje en passende strafferetlig reaktion på grundlag af direktiv 2013/40/EU om angreb på informationssystemer. Medlemsstaterne bør sikre et tæt samarbejde mellem nationale kompetente myndigheder, cybersikkerhedsmyndigheder og retshåndhævende myndigheder som fastsat i direktiv (EU) 2016/1148 og i overensstemmelse med punkt 1, når det er relevant, koordineret af Europol på europæisk plan.
- (18) Medlemsstaterne bør anerkende valgprocessens sårbarhed over for hybride trusler og bør overveje en passende reaktion for at imødegå de fjendtlige aktiviteter, herunder de foranstaltninger, der omhandles i den fælles meddelelse af 13. juni 2018 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Kommissionen om øget modstandsdygtighed og forbedrede kapaciteter til håndtering af hybride trusler.

Oplysningsaktiviteter

- (19) Medlemsstaterne bør i samarbejde med tredjeparter, herunder medier, online platforme og leverandører af informationsteknologi, engagere sig i oplysningsaktiviteter med henblik på at gøre valg mere gennemsigtige og opbygge tilliden til valgprocessen.

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne og til de europæiske og nationale partier, fonde og kampagneorganisationer. Medlemsstaterne opfordres til at anvende principperne i denne henstilling i forbindelse med andre valg og folkeafstemninger, som de tilrettelægger på nationalt plan.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12.9.2018.

*På Kommissionens vegne
Věra JOUROVÁ
Medlem af Kommissionen*

